

Elevernes alsidige udvikling

Elevernes alsidige udvikling er et fokuspunkt alt efter alderstrin. I de mindste klasser handler det i starten om at lære dem at tilpasse sig en anden kultur end den de kommer fra i daginstitutionerne. Det handler om at få dem til at sidde stille, lytte og arbejde med de opgaver de bliver stillet.

De lærer også at skulle give plads til andre, så de fungerer socialt og udvise en empatisk tilgang til deres omgivelser. Endvidere arbejdes der hele tiden på at gøre dem bedre til at fungere i forskellige fællesskaber og grupperinger.

Jo længere op i klassetrinene de kommer, jo større og andre krav stilles der til eleverne. Hos de ældre elever arbejder vi på at udvide deres horisont, give dem forskellige synsvinkler på tingene og give dem en viden, så de kan tage selvstændig stilling. Elever, som vokser op på landet, lever en mere beskyttet tilværelse, forstået på den måde, at der er langt til de større byers anderledes kulturer. Vi oplever ofte, at en studietur til f.eks. København, er en "øjenåbner" for mange. De har muligvis hørt om andre og anderledes eksistenser end dem de kan møde i deres hjemegn, men at blive konfronteret med folk, der skiller sig ud, kan for mange være en voldsom oplevelse.

Gennem gruppe- og projektarbejde samt diverse optrædener er det ligeledes med til at styrke det enkelte barns udvikling. At turde stille sig op foran andre og fortælle, synge eller danse, kan for nogen være grænseoverskridende, men har barnet først oplevet "ufarligheden" ved at stille sig op, er det med til at styrke deres selvværd og har en positiv effekt på længere sigt.

At være et rummeligt menneske kræver en indsigt i at give plads til andre og give dem en forståelse for, at forskellighed også kan være en styrke. Vi er ikke ens og kan ikke være ens, så derfor er det vigtigt, at børn lærer at acceptere at andre har en anden måde at bære sig på end dem selv. Dette forsøger vi at lære dem helt fra første skoleår.

Med hensyn til den faglige udvikling, ser vi det som en styrke, at eleverne, så vidt det er muligt, har den samme klasselærer op gennem skoleårene. Læreren kan nemmere gå ind og styrke eventuelle svagheder men også være med til at udfordre dem, der hvor de er, rent fagligt. Dette er også med til at styrke en god arbejdsmoral.

Vores konklusion er, at elevernes alsidige udvikling er en proces som strækker sig over hele skoleforløbet og som skal tilpasses det enkelte barn alt efter alderstrin.

Elevernes opdragelse til demokrati og frihed

Elevernes opdragelse til demokrati og frihed er på Lyne Friskole en proces, som skal læres fra de første skoleår.

Gennem skoleårene og gennem den daglige undervisning, er det nogle begreber, som eleverne skal gøres bekendt med. Dels gennem teori og dels gennem mere praktisk orienteret. For at en skolehverdag ikke skal ende i anarki og kaos, har skolen et regelsæt, som bl.a. er med til at beskytte det enkelte barn men også er med til at give eleverne et frirum under ansvar. Som i det omkringliggende samfund, har vi dette regelsæt, for at eleverne lærer at kunne begå sig på en hensigtsmæssig måde over for hinanden.

Skolen har et elevråd, som sammen med skolelederen, sørger for, at alle elevers ønsker og ideer bliver hørt og selvom der er nogle områder, som eleverne ikke har indflydelse på, så er det vigtigt for os, at de har mulighed for at blive hørt og efterfølgende få en forklaring/respons på det de kommer med.

I klasserne lærer eleverne også om de demokratiske processer og der hvor det er naturligt at de bliver inddraget, får de lov til at prøve det af. I den mere teoretiske del af klasseundervisningen, hører de også om hvordan demokrati og det modsatte, har præget tingene op gennem historien. Eleverne bliver ligeledes bekendt med aktuelle emner som kan relateres til demokrati og frihed.

Det er vores overbevisning, at demokratiet skal diskuteres og udfordres på en måde, så det til stadighed udvikler sig til fælles bedste.